

10 SMANJENJE NEJEDNAKOSTI

Okvir za unapređenje lokalnih politika

*Prijedlozi smanjenja društvenih nejednakosti
na području Ličko-senjske županije*

Drage čitateljice i čitatelji,

pred Vama se nalazi drugi izvještaj Omladinske udruge Podum vezan za ocjenu ispunjavanja Programa Ujedinjenih naroda (UN) o održivom razvoju, tzv. Agendi 2030. U koordinaciji s Platformom za međunarodnu građansku solidarnost Hrvatske – CROSOL i partnerstvu s Europskim domom Vukovar, organizacije sastavljaju sveobuhvatan izvještaj vezan za aktivnosti po pojedinim ciljevima Agende 2030 za područje Vukovarsko-srijemske i Ličko-senjske županije s ciljem da, uz redovno Vladino izvješće o napretku, lokalna javnost dobije i drugi pogled na ispunjenje Agende 2030.

Program Ujedinjenih naroda o održivom razvoju do 2030. godine usvojen je na sastanku Ujedinjenih naroda o održivom razvoju u New Yorku u rujnu 2015. godine, dok je završni dokument sastanka formalno usvojen 21. listopada 2015. kao rezolucija Opće skupštine UN-a 70/1 pod naslovom „Promijenimo naš svijet: Agenda 2030 za održivi razvoj“.

Glavnu okosnicu Agende predstavlja 17 ciljeva održivog razvoja (Sustainable Development Goals – SDGs) detaljno razrađenih u 169 međusobno usko povezanih podciljeva. Riječ je o široko usuglašenoj platformi za rješavanje najvažnijih izazova današnjice. Zemlje članice Ujedinjenih naroda konsenzusom su došle do zadanih ciljeva Agende 2030 i njima pokušavaju, do 2030. godine, učiniti naš planet boljim mjestom za život.

Glavno tijelo UN-a za evaluaciju i reviziju provedbe Agende 2030 i ciljeva održivog razvoja na globalnoj razini je UN-ov Politički forum na visokoj razini (High Level Political Forum - HLPF) koji djeluje od 2013. godine. Države svoja postignuća u provedbi Agende 2030 predstavljaju putem Dobrovoljnih nacionalnih pregleda o provedbi ciljeva održivog razvoja, koje predstavljaju svake godine u lipnju na spomenutom Političkom forumu na visokoj razini. Republika Hrvatska predstavila je do sad dva Dobrovoljna nacionalna pregleda o provedbi ciljeva održivog razvoja u [2019.](#) i [2023.](#) godini.

Fokus na Cilj 10. Smanjenje nejednakosti unutar i između država

Na sljedećim stranicama *Okvira za unapređenje lokalnih politika* analizirat ćemo društvenu nejednakost. Nejednakost je rezultat neravnoteže proistekle iz neravnopravne podjele resursa u određenom društvu na temelju spola, prihoda ili npr. klase. [Dokazano je kako nejednakost u prihodima raste, gdje najbogatijih 10% zarađuje oko 40% ukupnih prihoda u svijetu.](#)

Neravnopravnost u prihodima globalni je problem koji zahtijeva globalna rješenja. To obuhvaća unapređenje propisa i praćenje financijskih tržišta i institucija, poticanje pomoći za razvoj i direktne strane investicije za regije s najvećom potrebom pri čemu sigurna migracija i mobilnost ljudi također predstavljaju razlog sve većih razlika.

U svrhu odgovora na pitanje što se lokalno u području društvenih nejednakosti događa na području Ličko-senjske županije, okrenuli smo se prema ciljanim skupinama ovog projekta. Putem dva online upitnika obuhvatili smo građane i udruge u svrhu prikupljanja mišljenja i stavova građana o društvenim nejednakostima. Nismo analizirali sve čimbenike nejednakosti, već samo one koji su nam se učinili važnima za lokalni kontekst. Temeljem prikupljenih rezultata, naša organizacija izradila je *Okvir*, kroz koji smo slobodno i samostalno odredili opseg svog odgovora, dok je svakoj partnerskoj organizaciji ostavljena mogućnost samostalne procjene u kojoj mjeri žele navesti pojedine zakonodavne inicijative.

Osim zakonodavstva, druga je uputa bila da se napravi uvid u županijski i odabrani lokalni proračun za 2024. godinu. Vjerujemo da bez jasnih proračunskih stavki vezanih za provedbu javnih politika, nema uspješne provedbe javne politike. U tom će se smislu, u ovom izvješću, povremeno naći novčani iznosi koji daju osjećaj za *predanost* provedbe pojedine javne politike.

Ova publikacija nastala je u sklopu projekta “Lokalne politike pod povećalom – praćenje provedbe Ciljeva održivog razvoja u lokalnim zajednicama” kroz koji se jačaju zagovarački kapaciteti i watchdog uloge lokalnih organizacija civilnog društva u Vukovarsko-srijemskoj i Ličko-senjskoj županiji u području politika vezanih uz Ciljeve održivog razvoja.

Provedba projekta počela je u listopadu 2022. godine, a traje sveukupno 18 mjeseci, odnosno do 31. ožujka 2024. godine. Ovaj projekt podržan je sa € 90.000 financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru Poziva 5 za srednje projekte Fonda za aktivno građanstvo u Hrvatskoj.

Informacije i mišljenja iznesena u tekstu ne odražavaju službeni stav Fonda te su isključiva odgovornost organizacije.

Prijedlozi za unapređenje lokalnih politika u području smanjenja društvenih nejednakosti

Vlada Republike Hrvatske 2019. godine donijela je odluku o uvođenju [Nacionalne klasifikacije statističkih regija HR NUTS 2021.](#), statistički standard koji se koristi za prikupljanje, upisivanje, obradu, analizu i diseminaciju podataka regionalne statistike prema razinama prostorne podjele Republike Hrvatske. Ličko-senjska županija dobila je oznaku HR032 pri čemu je uvrštena u regiju Jadranska Hrvatska. Značaj ovog poteza leži u pripremi i provedbi [Plana industrijske tranzicije Jadranske Hrvatske](#) iz studenog 2021. godine kojim se planira povećati regionalna konkurentnost kroz aktivnosti pametne specijalizacije i jačanja pozicije regionalnog gospodarstva u globalnim lancima vrijednosti.

Od ukupno sedam županija Jadranske Hrvatske, dvije imaju status potpomognutog područja, Ličko-senjska (I. kategorija) i Šibensko-kninska županija (II. kategorija), što znači da je njihov indeks razvijenosti ispod prosjeka Republike Hrvatske. Prosječan BDP po stanovniku Jadranske Hrvatske, sukladno izvješću [Regional Innovation Scoreboard](#) (2023.) iznosi 21.000€ od čega se u ovoj regiji samo 4.2 postotna boda ulaže u cjeloživotno obrazovanje, a što se odnosi na osobe između 25 i 64 godine starosti. Detaljan opis metodologije ekstrakcije postotnih bodova može se pronaći u dokumentu [Europska tablica pokazatelja inovacija - Metodološki izvještaj za 2023. godinu.](#)

Poboljšati pristup građana cjeloživotnom obrazovanju

[Mreža Cjeloživotno učenje za sve pokazuje kako su nejednakosti u pristupu obrazovanju odraslih u Hrvatskoj izraženije nego na razini EU.](#) Među skupinama koje vrlo rijetko sudjeluju u obrazovanju odraslih u Hrvatskoj su starije osobe, osobe s nižom razinom obrazovanja, zaposlenici srednjeg i nižeg ranga, osobe koje nisu zaposlene te stanovnici ruralnih i rjeđe naseljenih područja.

Posljednji objavljeni podaci prema popisu stanovništva iz 2021. navode da Ličko-senjska županija ima 42.893 stanovnika, [međutim, zadnji dostupni podaci o obrazovnoj strukturi su iz 2011. godine](#) pa na tadašnji podatak od 44.002 stanovnika od 15 i više godina, na području Ličko-senjske županije njih 9.279 ili 21% ima završenu osnovnu školu, 941 ili 2,1% ima završenu osnovnu školu od 1. - 3. razreda, 6.422 ili 14,9% ima završenu osnovnu školu od 4. - 7. razreda, 21.559 ili 48,9% stanovnika ima završenu srednju školu, 4.605 ili 10,4% ima visoko obrazovanje (stručni studij, sveučilišni studij i doktor znanosti). Od 44.002 stanovnika naše Županije samo njih 1.095 ili 2,4% je bez ikakvog obrazovanja, dok se 101 ili 0,2% stanovnika nije se izjasnilo o razini obrazovanja.

U svrhu postizanja planiranih ciljeva *Plana za industrijsku tranziciju Jadranske Hrvatske* predlažemo povećanje proračunske tablice za obrazovanje koja sad iznosi 21.765.638,26€, s većim fokusom na cjeloživotno učenje kako bi koraci povezani s

industrijskom tranzicijom dobili svoj zamah, aktivirajući javnu infrastrukturu, poput mreže Pučkih otvorenih učilišta. Preporuke za [sve razine obrazovanja nalaze se na ovoj poveznici](#), pri čemu posebnu pozornost upućujemo na poboljšanje županijske politike prema pomoćnicima u nastavi koji su u Proračunu za tekuću godinu podržani s 246.882,76€, a u svrhu unapređenja njihova [radno-pravnog statusa u odnosu na zaposlene u obrazovnim institucijama](#) i poboljšanja obrazovne kvalitete primarnih korisnika mjere.

Promjenom politika i usmjeravanjem u razvojne aspekte obrazovanja podržao bi se podcilj ovog cilja da se *do kraja 2030. progresivno postigne i zadrži rast dohotka donjih 40 posto stanovništva po stopi većoj od nacionalnog prosjeka* što bi utjecalo na zadržavanje dijela stanovništva u riziku od migriranja i onih pogođenih rizikom od siromaštva.

Smanjiti regionalne razlike

Regionalne razlike prepoznate su kao problem u [Nacionalnom planu borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2027. godine](#). Negativne posljedice regionalnih razlika posebno su prisutne u potpomognutim područjima, manje razvijenim i ruralnim područjima i na otocima. [Udio starijeg stanovništva u Hrvatskoj 2021. iznosio je 22,3 %](#), što je više od prosjeka Europske unije, koji je u 2020. iznosio 21 % pri čemu Ličko-senjska županija premašuje hrvatski prosjek s 11.237 starijih osoba koje čine 26,2 % ukupne populacije.

[Plan razvoja Ličko - senjske županije od 2021. do 2027.](#) u SWOT analizi koja je analizirala društvene pokazatelje kao slabost prepoznaje stariju populaciju i nepostojanja sustava za ranjive skupine pri čemu je kao prijatnje prepoznao slabu kapacitiranost udruga i nezainteresiranost i neinformiranost stanovništva - posebice mladih. U svrhu premošćivanja ovih izazova predlažemo povećanje financijskih sredstava za Promicanje kulture kojima bi se dio ovog izazova mogao riješiti kroz uključivanje i zapošljavanje mladih u radu s osobama starije životne dobi u svrhu njihove veće društvene uključenosti u provođenju slobodnog vremena kroz razvoj međugeneracijske solidarnosti. Ovom alokacijom potpomogao bi se razvoj *PC3 – Povećanje učinkovitosti korištenja resursa i PC5 – Pametni gradovi i sela – širokopojasni internet, digitalne usluge* s obzirom na to da su mnoge starije osobe izvan utjecaja širokopojasnog interneta i bez bazičnih digitalnih kompetencija.

Poboljšati stupanj rodne jednakosti i jednakosti plaća

[Žene u EU u prosjeku zarade 12,7 posto manje po satu od muškaraca](#). Prema rezultatima ankete koju smo proveli u sklopu ovog projekta, dio ispitanica ukazao je na rodnu nejednakost prilikom i za vrijeme zapošljavanja, što se odnosi na mogućnosti napredovanja i jednakosti plaća. Podciljevi Agende 2030 streme do kraja 2030. osnažiti i

promovirati socijalnu, ekonomsku i političku inkluziju svih, bez obzira na starost, spol, invalidnost, rasu, etničku pripadnost, porijeklo, religiju ili ekonomski, odnosno neki drugi status. Iako Županija ne može direktno utjecati na odluke poslodavaca na izjednačavanje spolova u odnosu na plaću, može proklamirati i poticati jednakost u široj javnosti, stvarajući još bolje preduvjete za žene koje planiraju pokretati ili već vode obrte, obiteljska poljoprivredna gospodarstva i ostale druge oblike ekonomskih aktivnosti, kao i voditi nadzor nad srednjim i velikim poduzećima na području županije.

Iako je Ličko-senjska županija kroz Socijalne programe i Programe ulaganja u zajednicu u protekloj godini osigurala sredstva za Sigurnu kuću u iznosu od 821.906,22€, u sustavu izostaju aktivne politike i mjere prevencije rodno uvjetovane nejednakosti, nasilja i seksizma. [Povjerenstvo za ravnopravnost spolova](#) ciklički se sastaje, reagira i obilježava određene datume povezane s nasiljem nad ženama kojima se legitimira rad ovog odbora, no ono što izostaju su politike koje će uistinu zaokrenuti poziciju, ne samo žrtava rodno uvjetovanog nasilja, već i nejednakosti u plaći i socijalnom statusu koje su jedan od razloga zašto žrtva trpi i ostaje živjeti s nasilnikom, da nabrojimo samo neke. Ovim putem tražimo puni angažman Povjerenstva u podršci i provođenju [Direktive o transparentnosti plaća](#) koju je Europski parlament donio 30. ožujka 2023. godine, a koju Republika Hrvatska mora ratificirati u iduće tri godine, čime će se smanjiti postojeća rodna nejednakost na radnom mjestu.

Aktivirati potencijale civilnog društva

Europske Komisija donijela je [Preporuku o promicanju angažmana i djelotvornog sudjelovanja građana i organizacija civilnog društva u svrhu promicanja sudjelovanja građana i organizacija civilnog društva u oblikovanju javnih politika](#) kako bi se doprinijelo izgradnji demokratske otpornosti u Uniji. Njome se države članice potiču da građanima i organizacijama civilnog društva pruže više mogućnosti za djelotvorno sudjelovanje u postupcima oblikovanja javnih politika koje provode javna tijela na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, u skladu s utvrđenim standardima i primjerima dobre prakse.

Ličko-senjska županija provodi postojeću praksu osnovne, no šture informiranosti građana kroz službene županijske stranice, pri čemu nedovoljno uključuje građane i njihova mišljenja u procese i postupke donošenja odluka, što je utvrđeno analizom dostupnih informacija.

Prema Preporuci, Županija treba *osigurati kontinuirano i redovito sudjelovanje u temama od javnog interesa, a ne samo tijekom izbornih razdoblja; uspostaviti jasno definiranu politiku ili regulatorni okvir za sudjelovanje građana i organizacija civilnog društva, i to s ciljevima, postupcima i relevantnim uključenim dionicima; ... omogućiti sudjelovanje u ranim fazama postupaka oblikovanja politika, u utvrđivanju potreba i prioriteta i definiranju mogućih opcija politika ... pravodobno i u pristupačnim formatima pružati odgovarajuće i*

potrebne informacije o pojedinačnim aktivnostima sudjelovanja, uključujući kontekst i vrstu predviđenih mjera, postupke, vremenski okvir za sudjelovanje, tijelo odgovorno za dotičnu aktivnost i njegove podatke za kontakt; ... omogućiti najširi mogući pristup informacijama i ključnim dokumentima, na internetu i izvan njega, između ostalog i putem internetskih stranica relevantnih javnih tijela, te proaktivno i sveobuhvatno davati takve informacije javnosti na pristupačnom jeziku, besplatno i bez nepotrebnih administrativnih koraka; predvidjeti dostatna sredstva i vrijeme kako bi se osigurao konstruktivan učinak i u nacionalnim kontekstima uzele u obzir sezone godišnjih odmora i blagdana kako bi se omogućilo primjereno sudjelovanje.

Provedbom ove Preporuke osigurale bi se jednake mogućnosti i smanjenje nejednakosti u ishodima, između ostalog i tako što će se eliminirati diskriminirajući zakoni, politike i prakse i što će se, u tom pogledu, promovirati prikladno zakonodavstvo, politike i aktivnosti, što je jedan od podciljeva cilja 10.

Poboljšati društvenu uključenost mladih

U Ličko-senjskoj županiji ne postoje dovoljno razvijeni institucionalni i civilni mehanizmi razvoja mladih. Iako Županija u protekloj godini pokreće osnivanje i opremanje [Centara za mlade kroz Nacionalni program za mlade od 2023. do 2025.](#), dosadašnji odljev mozgova reflektira nedostatan i nepravovremen politički odgovor za razvoj ljudskih kapaciteta. To se poglavito očituje kroz javne pozive za neprofitne organizacije gdje je evidentan minimalni interes županije za razvoj zapošljavanja i programa za mlade u području razvoja mekih vještina, društvene odgovornosti i uključenosti. Naime, udruga OU Podum nije bila pozvana na konzultacije o projektu Centra za mlade, pri čemu vjerujemo da možemo pridonijeti razvoju ovog Centra i njegova programa i šire od inicijalno zamišljenog okvira. Županiji predlažemo stremljenje ka *participativnosti mladih i postojećih civilnih aktera, inkluziji mladih, kvalitetnom programu i aktivnostima, financijskoj stabilnosti, kvalitetnim radnicima s mladima, adekvatnosti prostora i prepoznatosti centra kao nekih od standarda kvalitete rada centara za mlade*, nastalih na temelju [Analize postojećih praksi i djelovanja centara za mlade](#) koju je napravila Mreža mladih Hrvatske.

Prema svim općinama, gradovima i Ličko-senjskoj županiji upućujemo poziv za depolitizacijom Savjeta mladih. Savjet mladih treba biti nestranačko tijelo koje provodi prijedloge i politike usmjerene na razvoj mladih. Dosadašnjom analizom Savjeta na svim razinama uočen je iznimno visok broj mladih pripadnika i pripadnika stranaka u odnosu na mlade iza kojih ne stoji politička struktura. To se posebice odnosi na analizu rada Savjeta mladih koji služe u javnosti kao propagandno sredstvo lokalnih ili regionalnih samouprava, pri čemu je aktivnosti i participacija ovih tijela u utjecaju ili donošenju odluka minimalna i nevidljiva. Naš je prijedlog strukturirati politiku kroz poseban financijski paket na području cijele županije kojim bi se ova marginalizirana društvena skupina obrazovala o temeljnim demokratskim procesima, povećavajući time uključenost mladih iz općih, a ne samo

partikularnih skupina, čime se potiče uključivanje mladih i lokalnog stanovništva u aktivnosti postizanja i drugih SDG ciljeva (npr. cilj 6 ili cilj 15).

Smanjiti nejednakosti kroz promjenu kulturnih obrazaca

Analizom lokalnih proračuna na području cijele županije uočena je disproporcija sredstava u području kulture, odnosno omjeru ulaganja u kulturno-umjetnička društva u odnosu na suvremenu umjetnosti i kulturu. Od devedesetih, neslužbena kulturna i socijalna politika Republike Hrvatske oslanjala se na osnaživanju tradicionalnih društvenih uloga, pri čemu je iznimno velik fokus bio na podršci KUD-ovima kao okosnicama nacionalnih, lokalnih i regionalnih identiteta. Ovaj pristup u većini lokalnih sredina, tako i svim gradovima i općinama na području Ličko-senjske županije potisnuo je razvoj suvremenih, novih ili inovativnih kulturnih praksi koje potencijalno mogu, uz postojeću bazu, unaprijediti socio-kulturno stanje lokalnih sredina. Unapređenjem politika i financijskih instrumenata otvorilo bi se polje za privlačenje aktera i akterica koje mogu djelovati u navedenim disciplinama, čime se može potaknuti veća participativnost građana, posebice marginaliziranih skupina - mladih, nezaposlenih, osoba s posebnim potrebama i starijih. Kroz kvalitetno osmišljavanje kulturnih politika, mogu se smanjiti postojeće nejednakosti i otvoriti prostori za strukturiranje praksi koje imaju tendenciju postati nove tradicije i lokalne materijalne i nematerijalne prepoznatljivosti. Predlažemo uspostavu financijskog instrumenta koji će poticati suvremene i inovativne kulturne prakse na svim administrativnim razinama županije, s pratećim kriterijima i normativima za pojedine kulturne djelatnosti.

Primjeri dobre prakse

Omladinska udruga Podum od svog osnutka radi na revitalizaciji ruralnog prigradskog naselja Podum u cilju razvoja ljudskih i prostornih kapaciteta otočakog prstena, a time i Ličko-senjske županije. Aktivnosti udruge većinski su sufinancirane iz europskih financijskih instrumenata, pri čemu je dosadašnja participacija nacionalnih, odnosno lokalnih izvora sufinanciranja bila zanemariva u odnosu na potpore dobivene iz međunarodnih fondova. Iako je udruga uspjela u partnerstvu s različitim međunarodnim, nacionalnim i lokalnim partnerima provesti različite aktivnosti u području neformalne edukacije i volonterske kulture na našem ciljanom području, neizbježno je istaknuti podršku lokalne samouprave u našim aktivnostima - podršku koja nas je sve ove godine pratila, čak i onda kad nužno neke od naših aktivnosti nisu korespondirale s očekivanom kulturom ophođenja oko pojedinih pitanja u našoj sredini.

U ovoj preporuci, udruga koristi nekoliko primjera dobre prakse koje želi istaknuti kao relevantne u području suradnje s lokalnom samoupravom i građanima, na temelju kojih se potencijalno može unaprijediti već uspostavljena dobra suradnja, a kao primjere smanjenja društvenih nejednakosti.

Udruga je potaknula osnivanje Mjesnog odbora Podum-Škare koji pokriva šire područje našeg djelovanja u svrhu mobilizacije stanovnika oko rješavanja izazova povezanih s osnovnom infrastrukturom i kvalitetom života u zajednici, kao i prijetnjama koje se javljaju u međuljudskim odnosima izazvanim različitim tradicijama i kulturama života.

Kroz rad Mjesnog odbora uspjeli smo potaknuti komunikaciju sa županijskim institucijama s kojima je uspostavljen dijalog oko asfaltiranja prometnice koja je još uvijek djelomično prekrivena makadamom. Potpunim asfaltiranjem poboljšat ćemo kvalitetu života stanovnika ovog prigradskog naselja, osigurati veću protočnost vozila, otvarajući potencijale za povećanje ekonomskih aktivnosti uz i oko prometnice.

U suradnji s mještanima Mjesnog odbora artikuliralo se pitanje pristupa vodnim priključcima koji od Domovinskog rata u pojedinim naseljima nisu aktivirani, a u odnosu na postojeću vodnu mrežu, čime mještanima nisu omogućene osnovne ljudske potrebe. Trenutno se radi na rješavanju ovog izazovau suradnji sa županijskim institucijama.

Važno je istaknuti i projekt [Od izvora do mora](#) koji je uključio lokalne mlade u inicijativu kojom se artikulirao izazov nelegalnog odlagališta otpada pored postojećeg odlagališta otpada na području Mjesnog odbora Podum-Škare, čiji otpadci nekontrolirano rastu i stvaraju prijetnju lokalnom stanovništvu i okolišu. Kroz uključivanje mladih, uspjeli smo smanjiti nejednaki pristup u području politika uključivosti, pružajući im mogućnost da artikuliraju svoje mišljenje oko ove teme, uključujući ih u javnu raspravu, što općenito s ovom populacijom nije slučaj.

I kao zaključak, udruga konstantno razvija međugeneracijski dijalog kroz uključivanje naših članova i mještana u različite aktivnosti bilo kao sudionike aktivnosti ili volontere čime povećavamo njihovu uključivost u društvo, oplemenjujući njihove živote kroz međunarodne susrete i projekte. S obzirom da su starije osobe uz niski životni standard i dodatno društveno isključene, potaknuli smo projekt [UNITED GENERATIONS](#) kojim se dijelu naših i europskih mještana približavaju nove tehnologije kroz edukaciju o upotrebi suvremenih digitalnih komunikacijskih alata i prijetnjama koje s njima dolaze.

Fotografija s akcije uklanjanja otpada na području otočakog prstena

Podum, 2023.

Impressum:

Izdavač: Omladinska udruga Podum
E-mail: info@ou-podum.org
Autor: Antonio Kiselić Ledinsky
Recenzenti: Kristijan Kovačić i Željka Batinić
Lektorica: Magdalena Došen
Grafičko oblikovanje: Antonio Kiselić Ledinsky
Godina: 2024.

Ova publikacija izdana je u sklopu projekta “Lokalne politike pod povećalom – praćenje provedbe Ciljeva održivog razvoja u lokalnim zajednicama” koji je podržan kroz Fond za aktivno građanstvo, sredstvima Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

Projektom se cilja povećati angažman lokalnih i regionalnih samouprava s civilnim društvom, jačajući zagovaračke kapacitete i watchdog uloge lokalnih organizacija u Vukovarsko-srijemskoj i Ličko-senjskoj županiji u području politika vezanih uz Ciljeve održivog razvoja.

Izrada ove publikacije omogućena je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Omladinske udruge Podum i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

Izrazi koji se u ovom tekstu koriste za osobe u muškom rodu neutralni su i odnose se na muške i ženske osobe.

Nositelj projekta:

CROSOL - Platforma za međunarodnu građansku solidarnost Hrvatske

Partneri:

Omladinska udruga Podum

Europski dom Vukovar

**SUSTAINABLE
DEVELOPMENT
GOALS**